

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația:
ARAD, STRADA EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Secta streleșilor

Preotul prof. Scarlat Porcescu publică într'unul din numeroasele de vară al unui mare cotidian din Capitală un articol intitulat „Biserica vie”, în care își dă anumite păreri asupra Bisericii românești pe cât de îndrăznețe, pe atât de nefericite și... necontrolate.

Nu ne ocupăm de ele ca să scoatem din anonimat pe autorul lor, — numele lui este și așa destul de interesant și de obscuro, — ci ca să învederăm o mentalitate ciudată și un spirit de critică eronată ce ar trebui să dispară odată pentru totdeauna cel puțin din rândul clerului român.

Iată ce afirmă, între altele, părintele Porcescu: „biserica românească din timpurile noastre, trebuie să mărturisim fără incunjur că ținta ei este pedeantregul static. Fără greutate constăți un fel de amorțire... că biserica românească a schimbat înțelesul ei apostolic de misionarism activ, cu acela al oricărei instituții dirijată birocratic, sedentar, pasiv...”

Cu alte cuvinte Biserica și-a tradat misiunea apostolică, dinamică și a căzut în birocratism și în pasivitate.

După astfel de afirmațiuni, grave din cale afară, ar fi logic și natural să urmeze dovezile. Ele însă lipsesc cu desăvârșire. Autorul știe insinua o idee perfidă, dar nu-și dă osteneala să o documenteze critic și obiectiv. Probabil își dă seama că insinuările, prin firea lor, nu au lipsă de argumente și dovezi cinstite, pentru a se furișa prin întunec și a discredită fețe și așezăminte care altfel nu merită decât venerația și omagiile noastre cele mai respectuoase.

Se pare însă că neînduratul „procuror” nu înțelege din capul locului: Ce-i Biserica? Și nu are nicio definiție clară asupra ei, căci dacă ar fi avut, sigur nu s'ar fi năpusit asupra ei cu judecăți atât de subiective, irreverențioase, nedemne în gura unui preot. Să ne lămurim.

După cât se poate afla din cele mai elementare studii, se știe că noțiunea „Biserica” are mai multe înțelesuri care, fiecare în parte și toate laolaltă, ne descopăr ce realitate, ce sferă și ce conținut are ea.

În sens mistic Biserica e trupul Mântuitorului Hristos.

În sens dogmatic Biserica este mijlocitoare mântuirii, stâlpul și călăuză adevărului.

În sens moral Biserica este așezământul legilor și poruncilor sfinte, răsădina virtuților și a caracterelor.

În sens canonic Biserica este organizația ierarhică a membrilor săi.

În sens social Biserica e societatea creștinilor.

În sens misionar Biserica este împărăția lui Dumnezeu pe pământ.

În sens liturgic Biserica este casa Tatălui, a slujbelor divine și a rugăcăunilor noastre.

Iată cam ce este Biserica. Iată pe cine calomnează Scarlat Porcescu.

Că într'adevăr în păreri preopinentele noastre avem de-a face cu insinuări hulitoare și calomniile gratuite ne încredințăm făcând o cât de ușoară privire asupra activismului Bisericii române contemporane: Câtă frământare și mișcare religioasă s'a făcut? Câte cărți de valoare teologică s'au tipărit? Câte broșuri de popularizare și foi de propagandă misionară s'au răspândit? Câte predici și conferințe religioase și morale s'au rostit? Câte lecții catihetice, spovediri și cuminecări, donații, colecte și milostenii s'au făcut? Câte slujbe sfinte și Liturghii dumnezeiești s'au servit? Ori toate acestea nu înseamnă activism apostolic? Dar câte biserici și catedrale monumentale s'au zidit și câte parohii noi s'au înființat numai dela războiu încoace? Cine a făcut socoteala lor? Numai în Arad, pe un teritoriu unde înainte de războiu aveam o catedrală, o biserică, un schit și o capelă, acum avem pe lângă catedrală încă 5 biserici și 5 capele. Dar mai departe câte biserici s'au zidit și se zidesc, cu câte greutate și totuși cu cât idealism? Va veni vremea când se va face și aceasta socoteală: Cât a lucrat Biserica, prin ierarhia ei, la expansiunea Ortodoxiei; câte milioane și cu greutate s'au adunat și s'au cheltuit pentru a da mărturie credinței noastre apostolice.

Arhivele parohiale și eparhiale sunt pline de astfel de documente, semne de activism nebănuț de bogat. Când se va face statistica cuprinsului lor și dări de seamă complete și competente despre opera Bisericii ortodoxe române după războiu, se va vedea cât de nedrept și au fost ceice n'au văzut în ea, astăzi, decât birocratismul, necondiționat necesar și aceasta în veacul al 20-lea.

Există o mentalitate bolnavă de care sufăr unii oameni ce nu văd în fața lor decât umbrele lucrurilor, ca și păr. Porcescu. De mentalitatea aceasta bârfitoare este absolut și urgent necesar să ne vindecăm.

Critica este necesară, dar nu pentru a dărâma ce-i bun. Ea trebuie să aducă contribuții pozitive, constructive. Altfel stă rău și e cât se poate de trist să ascultăm din gura unui preot sau să cetăști din scrisul lui vorba de ocară la adresa Bisericii, ca din gura unui oarecare Renan, Voltaire, sau iudeu zeflemist.

Nu știu cum, dar oridecâteori întâlnesc și ascult

Dumineca înainte de Înălțarea Crucii

Semnul crucii

Cât despre mine, fraților... n'am avut de gând să știu între voi altceva, decât pe Iisus Hristos și pe El răstignit". (I Cor. 2, 1—2).

Biserica noastră dreptmăritoare cu cele mai mici părți din sfințele sale slujbe, vorbește și inimii și minții. În obiectele și în lucrările slujbilor se împreună credința așa cum se desprinde din catehism, iubirea cum e cuprinsă în morală și nădejdea așa cum o avem în rugăciune.

Toate acestea se învață în școală, dar trebuiesc repetate din când în când, ca ele să nu se spălăcească, să nu se piardă din suflete.

Asfel în preajma sărbătorii pentru Înălțarea sfintei și de viață făcătoarei cruci, am ales să învățăm despre semnul crucii spre a arăta trei lucruri:

1. Ce este, sau cum se face semnul sf. cruci,
2. Ce înseamnă, sau despre ce ne aduce aminte și
3. De ce ne facem semnul crucii?

I. a) Ce este semnul crucii? Semnul crucii este o formă, care însoțește toate slujbele, toate rugăciunile, toate gândurile noastre îndreptate către Dumnezeu. În firea noastră e ca gândul să ni-l spunem și cu graiul, iar graiul să-l însoțim cu un fel sau altul de mișcare a mâinilor, sau a corpului întreg. Biserica noastră învață că și trupul are să ia parte la mântuire atât aci, cât și în viața veșnică. De aceea și la rugăciune trupul ia parte împreună cu sufletul. Așa și rugăciunile noastre, sunt gândite cu mintea, sunt grăite cu gura și sunt însoțite de semnul crucii, ca de o pecete întăritoare.

b) Cum ne facem semnul sfintei cruci? Creștinii își fac cruce în felurite chipuri. De pildă, catolicii cari mai demult, vreo 700 ani în urmă își făceau cruce cel mai mulți ca noi, azi nu mai fac ca noi, dar nici nu fac toți la fel. Unii fac cu un deget numai pe față, alții cu toată mâna dela frunte la piept.

Creștinii ortodocși pretutindeni își fac cruce la fel și anume: **cu mâna dreaptă**, fiindcă dreapta este mai îndemănatecă, pe oameni tot cu dreapta se cu-

oameni cântători, îmi vin în minte streleții țarului Ivan cel Groaznic, mi se pare, despre care se spune că umblau călări prin țară, având legat de șauă, îndărăt, un cap de câne mort și o mătură, ca să arate că sunt credincioși țarului, ca și cânele, și că mătură din împărăție necredincioșia. În realitate, dacă era pe vremea aceea în țară ceva rău, apoi erau tocmai streleții.

Zidește, părinte Porcescu, aleargă, predică, slujește, învață, lubește-ți Biserica și lucrează pozitiv la prosperarea ei, că așa vei plini legea lui Hristos. Altfel caz, fără să-ți dai seama, în rândul strelețiilor netrebniți.

P. S. *Cele scrise în articolul de mai sus nu privesc numai pe păr. Porcescu. Sf. Sa este un simbol al tuturor publiciștilor, mari și mici, cleric-erarhi și mireni, cari nu văd decât umbra lucrurilor și cari de regulă sunt absenți din câmpul misionarismului ortodox; dar sunt de față în corul celor ce-și fac iluzia că servesc Biserica răscolind în rânile sau lovind în coastele ei.*

vine să-l salutăm și această lege firească ne spune că și lui Dumnezeu cu dreapta să ne închinăm. Cele dintâi trei *degete* le ținem deschise împreunate, iar celelalte două, inelarul și cel mic închise în palmă. Cu degetele astfel ținute atingem întâiu *fruntea*, apoi *pieptul*, *umărul* drept și apoi și cel stâng. După aceasta degetele se pun palmă și lăsăm mâna jos.

Cuvintele cari însoțesc semnul crucii sunt multe. Cele mai obișnuite sunt: la atingerea frunții: În numele Tatălui; la piept: și al Fiului; la amândoi umerii: și al sfântului Duh; iar lăsând mâna jos: Amin.

II. *Ce înseamnă, sau despre ce ne aducem aminte făcându ne semnul sfintei cruci?* Cele trei degete împreunate ne învață că Dumnezeu este în trei fețe, sau persoane: Tatăl și Fiul și sfântul Duh și aceștia trei una sunt, deoiființă, nedespărțiți, un Dumnezeu. Cele două degete închise în palmă ne spun că Mântuitorul, Fiul lui Dumnezeu este Dumnezeu și om, are două firi: dumnezească și omenească într'o singură persoană.

Cât privește mișcările mâinilor, ele dau aaste învățături: Atingerea frunții ne învață cu mintea la Dumnezeu Tatăl, înțelepciunea desăvârșită. Scoborirea dela frunte la piept ne spune că Fiul s'a pogorât din cer și pentru mântuirea noastră a luat trup omenesc. Suirea la umărul drept, că s'a suit la cer și șede de-a dreapta Tatălui. Trecerea dela un umăr la altul ne învață, că precum umerii țin țaria omului, tot așa Duhul sfânt este țaria, viața sufletului nostru, sau cum mărturisim în crez, că Duhul sfânt este Domnul de viață dător. Lăsarea mâinii jos este îndepărtarea rețelilor și a duhului rău dela noi cu puterea crucii lui Hristos.

Întreg semnul crucii este pecetluirea credinței în sfânta Treime și în mântuirea noastră prin Iisus Hristos pe lemnul crucii. Credința trebuie s'o însoțim cu hotărârea de a smulge, de a omori, de a răstigni păcatele și poftele rele din noi.

III. *De ce ne facem semnul crucii?* Iudeii dela cari slujbele noastre au împrumutat atâtea, iudeii în ale căror scripturi e închipuță crucea de nenumerate ori, n'au semnul crucii. Atunci noi de ce-l avem? Sunt atâția creștini, cari au desbrăcat creștinismul de semnul principal al Fiului lui Dumnezeu, de cruce. Unii o mai păstrează ca podoabă a bisericilor, dar nu-și fac cruce. Alții nici ca podoabă n'o mai țin și sunt apoi iarăș alții cari sunt tot așa dușmanii crucii, ca și iudeii. Noi de ce ne facem semnul crucii?

Sfântul Efrem Sirul scrie: În loc de scut, acoperete cu prujioasa cruce, siglând cu ea toate membrele corpului și inima ta.. Căci foarte tare e această armă și nimeni nu-ți poate strica, dacă te vei pune sub scutul ei. Iată, de ce ne facem noi cruce.

În Apocalips scrie: Și am văzut un înger puternic, care striga cu glas tare: cine este vrednic să deschidă cartea și să-i rupă pecețile? Și nimeni, nici în cer, nici pe pământ, nici sub pământ nu putea să deschidă cartea... Și am plâns mult pentru că nimeni nu fusese găsit vrednic. Și unul... mi-a zis. Nu plânge. Iată că Leul din seminția... lui David a biruit ca să deschidă cartea... Și la mijloc... am văzut stând un Miel. Părea junghiat... El a luat cartea... a deschis cartea... a rupt pecețile. Era vestit un leu năpraznic și a venit un Miel junghiat. Era Hristos cel răstignit.

Că crucea a fost cândva lucru de batjocură, este foarte adevărat, dar la Hristos toată viața pământescă a fost batjocurită. Ar fi putut să se nască în-

tr'un palat mai strălucitor decât toate palatele, dar s'a născut în întunericul și gunoierul peșterii de lângă Vitileem. Ar fi putut să se înconjure cu legiuni de ingeri și a fost lăsat singur în cele mai mari chinuri. Ar fi putut să ne dea mântuirea în alt chip, dar a ales crucea cea batjocurită ca prin ea batjocuritorii să fie rușinați. Pentru aceasta ne facem cruce.

Dușmanii crucii au luptat împotriva ei dela început. Fiindcă crucea Domnului rămasă pe Golgota aducea aminte trecătorilor de Hristos cel răstignit și înviat; dușmanii au îngropat-o, să nu mai fie văzută, să nu mai aducă aminte de Hristos. Însă, precum Hristos n'a rămas să putrezească în mormântul peteluit, tot așa prin taina rânduielii lui Dumnezeu și crucea a fost desgroafă. Creștinii au văzut-o și din nou și-au adus aminte cu mai multă putere de Hristos.

Și așa ori unde, în biserică, în cimitir, în case sau dealungul drumurilor, ai vedea crucea, ea îți vestește, ea predică pe Hristos cel răstignit.

Și tot așa noi, prin semnul crucii ce ne facem, aducem și altora aminte, vestim și predicăm lumii pe Hristos cel răstignit.

Dacă alții se smintesc de cruce și o batjocoresc, noi să nu ne rușinăm de ea, să n'o îngropăm ca iudeii, ci prin semnul ei să avem credința că predicăm, precum zice sf. Apostol — pe Hristos cel răstignit. Prin cruce să avem iubirea către cel ce ar fi putut să vină ca un leu și a venit ca un Miel și acesta junghiat, răstignit pe cruce. Prin ea să avem voința și nădejdea de a birui răul din lume și răutatea din noi înșine.

Prot. F. Codreanu

Munca pastorală în timpul verii

— Insemnări frățești —

Nu vreau să acuz sau să ofensez pe nimeni atunci când aștern aceste rânduri, care — fără îndoială — vor releva o stare puțin îmbucurătoare. Poate au observat-o și alții și n'au lăsat-o fără cuvânt sau chiar măsură. Deaceia, ceace va îndrăzni umila mea persoană, se reduce la câteva reflecții sumare, de ordin general.

Ani dearândul — eram încă școlar — mi s'a întâmplat, să văd, să observ și să constat, că foarte mulți preoți nu-și îndeplinesc datoria în timpul verii. Nu săvârșeau sf. Liturghie în Dumineci și sărbători(?) sau dacă totuși se întâmpla să ofliceze, nu rostiau nici măcar o scurtă predică sau cuvânt de învățătură.

De ce această absență — totală sau parțială — dela datorie?... La început mă frământam și încercam o explicație singură, mai apoi — când am ajuns să gust și eu puțin câte puțin din bunurile teologiei — am avut curajul să întreb pe unii, direct sau indirect, bătrâni și mai tineri, dela orașe și sate. Răspunsurile nu erau identice dar asemănătoare și niciunul în măsură să echivaleze cu o scuză onorabilă.

Cel dela oraș îmi spunea: vezi, lumea nu mai prea vine la biserică; s'a dus la munte sau la mare și apoi e și căldură mare; mai bucuros stau în casă, la umbră. Și adăuga: se cere să se recreeze și să se îngrijească flecare de sănătate atunci când e vremea... Da, ce-i adevărat cei suferinzi dacă pot se duc la locuri de tămăduire trupească, unde unul din ei, poate, nu vor uita nici de cele sufletești și vor cer-

ceta biserica. Nu se duc însă toți, fiindcă nu toți sunt suferinzi și nici nu au posibilitate pentru a se îngriji. Apoi, să nu se uite, că muncitorimea muncește și vara ca și iarna sau celelalte anotimpuri. Ce se întâmplă cu cei rămași acasă? Nu vor veni la biserică fiind cald? Vor fi și de aceștia. Preotul trebuie să-i facă să înțeleagă că e păcat, impietate și sacrilegiu ca din 168 de ore, câte are o săptămână, ei să lipsească din biserică și atunci când li se cere o singură oră să fie prezenți cu sufletul și cu trupul la jertfa care se aduce pentru fericirea vieții lor (Cf. Preot Dr. Spiridon Căndea, prof. la Academia Teologică „Andreiană” Sibiu: Hristos și mântuirea suiletească a orașenilor, Sibiu, 1939). Dar credem noi, vor fi destui cari nu se pot lipsi de biserică și cuvântul divin în nici o Duminecă și sărbătoare. Muți-pușini câți vor fi aceștia nu trebuie lăsați în părăsire. Preotul este obligat să nu se îndepărteze dela Altar nicidecum vara (excepționând cazurile de forță majoră). Să nu-și lase credincioșii „cei pușini” rămași acasă, fără predică. („Azi nu predic, sunt pușini”, am auzit adeseori). Dimpotrivă, să dovedească mai multă râvnă pastorală și dragosrea sa se vadă și acum, în toate mășcărlile și faptele sale. Predicile să și le pregătească cu și mai multă scrupulozitate pentru ca să simtă enoriașii că păstorul lor este la datorie oricând și — pentru că prin predică bună se pot întări credincioșii în ale credinței și se pot întoarce cei rătăciți la Ortodoxie (cf. Pr. Dr. Sp. Căndea, op. c. pag. 167).

La sate are alt aspect justificarea, pe care mi-a fost dat s'o aud. Mi s'a spus că nu vin la biserică decât babele și copiii, fiindcă ceilalți zdrobiți de munca câmpului din săptămâna întreaga, își odihnesc puțin oasele sau aranjează prin casă și în jurul ei.

Bine, dar babele și copiii nu sunt și ei credincioșii Bisericii? Nu duc ei oare acasă cu ei bucuria sf. Liturghii și adevărul cuvintelor sf. Evangheliei?! Chiar dacă, de fapt, așa ar fi, și totuși preotul nu se poate dispensa de serviciile sfinte și predică. Ce ni merită prilej e a ține predică pentru copii, a desăvârși opera catehetică din decursul anului școlar! Dar nu-l întocmai așa... Nu merg numai babele și copilașii. Cercetează biserica credincioși de toate vârstele, majoritatea însă bătrâni și copii, ceace se întâmplă însă și altădată. Am constatat însă spre bucuria mea, că nu lipsește nici tineretul: flăcăii și fetele de măritat. Să zicem deci că vârstele mijlocii nu prea vin la biserică în timpul verii, dar vin copiii, tineretul și bătrânii. Iată un alt prilej pentru preot ca să și înghetaze predică anume pentru acești tineri cari stau la răscrucea vieții lor pământești. Și dacă vei ști să predici cu elocință și dragoste, vor veni în curând și cei cari au rămas acasă.

Dar să spunem adevărul pe față. Credincioșii cercetează biserica vara ca și altădată. Sunt comozi însă frații preoți — excepții desigur sunt — și se complac în motivări care nu pot face cinstă chemării lor.

În concluzie: pastorație serioasă se cere și în decursul verii, căci țărani și muncitorii oboșiți de munca săptămânii doresc refacerea puterilor lor trupesti cu ajutorul Atotputernicului Dumnezeu, în care cred și totodată vreau să adape sufletele lor dela izvoarele Bisericii Domnului.

Și, să nu uităm, că suntem datori să priveghiem și să ne rugăm ziua și noaptea, iarna și vara, — totdeauna.

Preot Iuliu Ișă

Probleme canonice

„Profesoare“ de Religie

Am voi ca dintru început să fim bine înțeleși; în cele de față nu venim să criticăm din spirit de negativism, ci, cu spirit de obiectivitate teologică, sârguitori cercetători ai Scripturii sfinte și canoanelor, voim să dovedim că practicarea și pe mai departe a sistemului „profesoarelor“ de Religie, înseamnă încălcarea spuselor sfintei Scripturi și dispozițiilor categorice ale canoanelor.

„Femeilor nu-le este îngăduit să ia cuvântul în adunări, ci să fie supuse, cum zice legea“.¹

„Femeii nu-l da voie să învețe pe alții, nici să se ridice mai sus de bărbat, ci să stea în tăcere“.²

Iată dar, celace prevede sfânta Scriptură cu privire la femei.

Canoanele confirmă deasemenea cele scrise în Scripturi. Ba chiar mai mult. Canonul 44 al sinodului din Laodicea, oprește femeile să intre în altar³. Ori, este simplu; dacă nu le este permisă intrarea, cu atât mai puțin slujirea în altar.

„Nu este iertat femeilor să vorbească în timpul dumnezeieștilor liturghii; ci, după cuvântarea apostolului Pavel, să tacă; căci ele n'au fost autorizate să vorbească, ci să se supună, după cum zice și legea, iar dacă vrea să învețe ceva, să întrebe acasă pe bărbații lor“.⁴

Dar oare catedra într'un fel nu este și ea un altar? Oare de pe catedră, tu „profesoară“ de Religie, nu trebuie să predici pe Hristos cel înviat? Aceasta nu este o oficiere? Și dacă nu este îngăduit nici să săvârșească și nici să predice — femei — atunci, îngăduit le este să predice dela catedră?

Desigur nu! Dar, mai mult. Învățătura Bisericii prevede că nici bărbații nu toți au dreptul a propovădui.

... Și Dumnezeu a pus pe unii în Biserică mai întâi apostoli; al doilea proroci, al treilea învățători⁵. ... Apostolul neamurilor, Pavel de Dumnezeu cuvântătorul, dă sfat Romanilor așa: „Având însă deosebite daruri, potrivit darului, care ne-a fost dat, fie prorocie, să prorocim după măsura credinței noastre; fie slujbă, să ne vedem de slujbă; fie că cineva este învățător, să-și vadă de învățătură“.⁶

Și vorbind despre presbiteri găsim scris: „Presbiterii cari cărmuesc bine, să fie învredniciți de îndoită cinste, mai ales ceice se ostensesc în învățătură“.⁷

Deducem deci, că predarea învățăturii creștine ortodoxe, este îngăduită numai preoților. Canoanele confirmă același lucru. „Nu se cuvîne laicului să fie cuvântare, sau să învețe în public, însușindu-și prin aceasta dregătoria de învățător, ci a urma rânduieii predamite de Domnul și a deschide urechea la ceice au luat darul cuvântului învățătoresc și să învețe dela ei cele dumnezeiești. Căci în Biserică cea unică Dumnezeu a făcut diferite mădularii, după glasul Aposto-

duală să o cinstim fraților și pe aceasta să o păzim. Unul oarecare să fie ureche, altul limbă, altul mână, altul altceva; acele să învețe, iar aceste să se învețe“.. lului, pe care Grigorie Teologul tâlmăcindu-l, arată deslușit rânduiala acestora zicând: „Pe această rânduială și cel ce se învață să fie în supunere, iar cel ce învață să fie în blândețe, și cel ce slujește să facă cu osârdire. Să nu fim toți limbă, aceasta este luminat. Căci doară toți sunt apostoli?... De ce te faci pe tine păstor oare fiind; de ce te faci cap, picior fiind; de ce îndrăznești a conduce oști, fiind pus între soldați?... Înțelepciunea poruncește: Nu fii grabnic în cuvinte; nu te întinde cu bogatul sărac fiind; nici nu căuta a fi mai înțelept decât cei înțelepți; iar de se va dovedi că va călca cineva acest canon, să se afurisească patruzeci de zile“.^{1 2 3}

Așa dar și canoanele, precizează că dreptul de a învăța în Biserică îl au numai preoții.

Dar chiar leguirile românești în funcție prevăd că „Profesorii de Religie... trebuie să fie preoți hirotoniți însă nu vor putea îndeplini și funcție de parohi“.⁴

De încheiere concludem:

1. Nu pot învăța în Biserică creștină decât preoții;
2. Religia creștină ortodoxă a Bisericii nu poate fi predată decât de preoți;
3. Este împotriva Scripturii, canoanelor și practicii bisericești, ca religia să fie predată de „profesoare“;
4. Propunem și cerem în același timp, ca să se revină asupra legii care dă drept femeilor a fi „profesoare“ de Religie.

A continua în această încălcare este păcat și un prejudiciu adus Bisericii ortodoxe române.

Prof. Gh. Coman

Nașterea Născătoarei de Dumnezeu

Multe sunt cuvintele de laudă aduse de Biserică dreptmăritoare, Născătoarei de Dumnezeu, dând prin aceasta cultul cuvenit Fecioarei Maria.

Unii au numit-o „crin, care n'a pierdut niciodată frumuseța strălucirii, alții au numit-o grădină înclătă, în care șarpele satanic n'a cutezat să-și verse veninul mortal, alții munte înalt de sfințenie, pe care nu l'a acoperit niciodată potopul păcatului“.

Nimeni n'a știut s'o preamărească sfințind-o cu adevărul dumnezeieștei însuflări, ca înțeleptul Solomon în Cântarea cântărilor: Cine este aceasta ce apare ca zorile.

Cine n'a văzut, cum razele dimineții alungă întunerecul nopții. Așa, din Sfânta Ana, astăzi, ca o floare de Dumnezeu sădită, răsare mântuirea oamenilor, gonind blăstămii lui Adam ce era asupra noastră. Astăzi se confirmă vedenia lui Iacob în pământul Haran, unde în casa lui Dumnezeu vede poarta cerului. „Astăzi începe darul a rodi, arătând lumii pe

¹ I Comiteni XIV, 34.

² I Timotei II, 12.

³ N. Mițaș: Canoanele Bis. Ort. Arad. Dr. N. Popovici-Kovincici, vol. II, part. I, pag. 111.

⁴ N. Mițaș: o. c. vol. I, part. II, pag. 444.

⁵ I. Comiteni XII, 28.

⁶ Romani XII, 6—8.

⁷ I. Timotei V, 17.

¹ Z. Tărălă și A. Popescu: „Pidalion cu orânduire nouă“, Buc, 1933, can. 64 sinod. Trulan, pag. 283—4.

² Pr. C. Dron „Canoanele, text și interpretare“ Buc. 1935, can. 64 Trulan, pag. 331—2.

³ N. Mițaș I, c. Arad, op. cit. vol. I, part. II, pag. 437—8.

⁴ Legea învățământului secundar, art. 43 din 15 V. 1928,

Maica lui Dumnezeu, prin care cele pământești se împreună cu cele cerești, spre mântuirea sufletelor noastre“.

Sfânta Scriptură și tradiție ne spune, că în părințele Ierusalimului era o familie evlavioasă, ce se trăgea din neam împărătesc, Ioachim și Ana. Odată, ducând ei darul lor la biserică, s'au înfățișat preotului înaintea altora. Dar, pe lângă toată râvna de-a aduce daruri lui Dumnezeu, preotul i-a înfruntat cu cuvinte aspre, fiindcă n'aveau copii. După aceasta ei nu s'au mai întors la casa lor. Ioachim s'a dus într'un munte, de unde nu înceta a se ruga lui Dumnezeu, să-l deslege de blăstămii în care era ținut. Soția sa Ana, s'a dus acasă, așezându-se în grădina casei lor, făcea milostenii și se ruga lui Dumnezeu să la ocara ei dintre oameni și să-i dăruiască copii, cari, ori va fi de parte bărbătească, ori femeiască, iarăși îi va dăruia în slujba lui Dumnezeu.

Rugăciunile lor au fost ascultate.

A trimis Dumnezeu pe îngerul Gavril la Ioachim și i-a zis: bucură-te, că ai aflat har înaintea lui Dumnezeu și femeia ta Ana va naște fiu. Acest praznic, al Nașterii Născătoarei de Dumnezeu îl avem astăzi, prin care cu rugăciuni fericim și laudăm sfinții părinți Ioachim și Ana. E praznicul femeiei creștine și a mamei române.

Femeia creștină, prin post și rugăciune dă lupta împotriva ispitelor văzute și nevăzute. Sf. Ioan Gură de Aur zice: Unde este rugăciune și mulțumire, acolo grația Sf. Duh vine, demonii fug și toată puterea dușmanului piere. Sf. Apostol Iacob zice: „Credința fără fapte este moartă“, focul fără lemne nu poate arde; așa femeia creștină fără post și rugăciune nu poate să se opună ispitelor lumii, care cu vanitatea ei ne urmărește la tot pasul. Nu te arăta oamenilor, când faci faptă bună pentru sufletul tău, căci aceasta păcătoșii o fac, ci Tatălui tău, cel ce este întru ascuns și Tatăl cel ce vede, îți va răsplăti fapta arătată (Matei 14¹⁸).

Nu va putea rezista, femeia creștină, ispitelor adevărului, care cu îndrăzneala sa a voit să seducă și pe Fiul lui Dumnezeu, când înainte de patima Sa era postindu-se în pustie. Mai marele apostollor Sf. Petru era să cadă în mregele satanei și a fost scos prin rugăciunea Domnului. Simone, Simone, iată satana va cerut să vă cearnă ca grâul, iar eu m'am rugat pentru tine, ca să nu piară credința ta (Luca 22³¹⁻³²).

Ce să zicem de corpul nostru, care din fire este aplicat spre ispita păcatului. „Rugați-vă ca să nu cădeți în ispită, căci duhul este osârduitor, iar trupul neputincios (26⁴¹).

Iată cei trei dușmani — lumea, deavolul și corpul — contra cărora femeia creștină, cu rugăciunile sfinților părinți Ioachim și Ana împodobită fiind, va isbuti.

Am arătat, prin aceste, lupta femeii creștine, acum să vedem datoria femeii române. Femeia virtuoasă... covârșește prețul ei cu mult pe al mărgăritarelor (Prov. 31⁴⁰). Femeia, oricâte virtuți ar săvârși, niciuna nu va întrece pe cea familiară. Iubirea de mamă este mută, nu se poate defini prin vorbe, ci numai prin lacrimi. Se poate asemăna cu durerea mamei, amândouă, atât iubirea cât și durerea mamei, se reflectează sub pleoapele ochilor în lacrimi. „Iubirea soțului este trupească, umbrită de gelozie, iubirea fratelui este înveninată de pizmă, a fiului de răsvrățire, a prietenului de înșelăciune“. Iu-

blărea părinților, în special a mamei, pentru copii, este desăvârșită și neprecupețită. Ea, mama, l-a purtat în pântece, l-a încălzit mânuțele reci, l-a auzit cea dântăi vorbă, l-a văzut cel dântăi pași.

Singura iubire, lipsită de scadența îndatoririi, este dragostea de prunci. Mama care și iubește fiii se simte fericită atunci, când se poate jertfi pentru ei.

„Isus și-a deprins cuvintele în armonia câmpului“.

„Păcătoșul care vrea să se îndrepteze, credinciosul care vrea să se închine, preotul care vrea să crează, toți fug din lume, se refrag la câmp, pădure sau la isvorul apelor“. Femeia română virtuoasă se va retrage în căminul ei familiar. Morala creștină va umbră pașii femeii române, a cărei ideal este familia și creșterea pruncilor. Despre o astfel de familie zice înțeleptul Solomon: „Cu socoteala își deschide gura, și legea bunătății este pe limba ei“ (Proverbe 31²⁶). Țărancă română cu grije și sârguință va împodobi casa bărbatului ei, după cum zice Sf. Scriptură: Lumina — în casa ei — nu se va stinge nici în puterea nopții.

Ea pune mâinile pe furcă și degetele sale apucă fusul, singură își face îmbrăcămintea (Prov. 31¹⁹⁻²²).

Maice și surori, astăzi este sărbătorirea femeii; dela maica noastră Ana să învățăm, a ne ruga, a ne păzi casa și a o împodobi cu florile cele mai alese, din a căror parfum isvorește eternitatea și nemurirea noastră: Pruncii. Dela fiica ei — Fecioara Maria — să învățăm împlinirea datorințelor, iar în năcazuri să cădem la picioarele ei, cerându-i ajutorul și odihna sufletelor întristate. Iar în ceasurile când neliniștea și întristarea ne copleșesc sufletele, să ne aducem aminte de oblăduitoarea și povăzuitoarea sufletelor noastre, și împreună cu cântărețul durerii neamului nostru să-i zicem:

Din valul ce ne bântue
Înalță-ne, ne mântue,
Regină peste îngeri
Ascultă a noastre plângerii
Privirea-ți adorată
Asupra-ne coboară
O, maică, preacurată
Și pururea fecioară, Marie. Amin.

Pc. I. Marsieiu

Invitare

Pe ziua de 14 Sept. a. c. când se serbează Înălțarea Sfintei Cruci, Schitul Sfântului Gheorghe din hotarul Șiriei vă invită, ca în aceste zile de grea încercare, când nervii ne sunt tociți de frica păcatelor, să luați parte cât mai mulți — împreună cu conducătorii de parohii — la pelerinajul ce se aranjează la data menționată, conform ordinului Prea Sf. Sale și a Vener. Consiliu Eparhial Nr. 6348/1938.

Acolo să ne întoarcem din toată inima către milostivul Dumnezeu ca să ridice din inimi și de pe mințile noastre grija prin întoarcerea celor ce ne amenință cu război, la pace și bună înțelegere.

Veniți, puneți nădejdea voastră în Tatăl îndurărilor, care, prin rugăciunile umile ale tuturor, va îmblânzi pe vrăjmaș, dacă se vor face împreună, cu smerenia vameșului, pentrucă „unde sunt doi sau trei adunați în numele meu, acolo sunt și Eu în mijlocul lor” a zis Mântuitorul și: „Crede, că credinciosului toate sunt cu puțință”...

Dumnezeu este dragoste, unde este dragoste, este pace, deci, acolo este Dumnezeu.

Dacă iubiți pacea, părăsiți păcatul, dacă voiți, puteți să vă întoarceți dela păcat prin post adevărat, care vă îndeamnă la rugăciune și la fapte bune. Fără acestea nu se știe, cum ne mântuim sufletele de muncă, iar trupurile de frică și năcazuri.

Dacă aveți dragoste de Biserică și între voi, o veți dovedi prin ascultarea acestei invitații.

Nefiind încă local pentru scut la schit, ați putea pogori în noaptea de 13 spre 14 Sept. în satele din jur: Covăsinț, Șiria, Agraș, Mâșca și Galșa; iar în ziua de 14/IX să fiți dimineață la Schit, ca să putem săvârși serviciile divine după următorul

Program:

La ora 6 dimineața: Utrenia.

La ora 8 dimineața: Mărturisiri, slujbe și Acatistul Sf. Cruci.

La ora 9 dimineața: Sf. Liturghie cu predica și împărtășiri.

La ora 11 dimineața: Sf. Taină a maslului și stropirea credincioșilor cu aghiasmă.

La ora 14^{1/2} după masă: Vecernia cu predică.

Prea Cucernicii părinți sunt rugați a vesti în sf. biserică acest anunț și a îndemna credincioșii — pentru binele lor sufletec și trupesc — a lua parte la acest pelerinaj în număr cât mai mare, ca prin rugăciuni de obște unite cu post să cădem cu lacrimi înaintea Domnului, pentru pacea lumii și pentru mântuirea sufletelor noastre.

Schitul Sf. Gheorghe la 19/VIII 1939.

Ierom. P. Corpaș

În înțelegere cu of. ppsc Șiria și cu misionarul tractual.

Cărți și Reviste

Dr. Petru Rezuș: *Tradiția dogmatică ortodoxă, Caransebeș 1939**. D-l Dr. Petru Rezuș, profesor la Academia Teologică din Caransebeș. Într'un studiu de 279 pagini se ocupă de problema Tradiției

dogmatice ortodoxe. Incepând cu noțiunea și definirea Tradiției dogmatice autorul arată „fondul doctrinal al religiei creștine, propovăduit oral de Domnul nostru Iisus Hristos în întregimea sa și dăruit nouă prin apostolii Săi și prin ei Bisericilor, oricum s'ar fi păstrat de atunci, în verbul scris în Sfintele Evanghelii, sau în Sfântul Apostol, în verbul cântat în liturghii, mărturisit de sinoade, ori scris de sfinții Părinți, e o *Tradiție*, (Tradiție, Παράδοσις,“ p. 4).

„Această Tradiție cuprinde întreg fondul doctrinal al ortodoxiei, așa cum ne-a fost predat de Domnul nostru Iisus Hristos prin Apostoli, Bisericilor și nouă, o numim „Tradiția dogmatică a Bisericii ortodoxe” (p. 5).

După ce arată diferențele feluri de Tradiții: Tradiția domnească, Tradiția apostolică, etc., trece la analiza Tradiției dogmatice rom. catolică, vorbind pe larg despre Biserica romano-catolică și cum înțelege ea Tradiția. Papalitatea joacă un rol important și'n Tradiție, „fiindcă Papa se confundă cu Tradiția”, iar scolasticismul dogmatic culminează în rațiunea papală, care singură va încălca treptat sfântul tezaur al Tradiției dogmatice; umanul sancționat își va urca mândria până a se identifica cu însăși Tradiția (Ego sum traditio) (p. 34). Biserica romano-catolică a suferit tradiționalismul și materialismul dogmatic, prin interpretările lui Bonald, Lamennais, Maistre, etc. Acești tradiționaliști dau lovituri papei. „Prin atacurile directe sau indirecte contra Sfintei Tradiții, creștinismul e minai la însăși bazele existenței sale. Problema revelației pusă și rezolvată eretic năruie orice puțință de argumentare și respinge din principiu orice tratative” (p. 48).

„Protestantismul și Tradiția dogmatică” formează partea II-a a lucrării d. lui Dr. Petru Rezuș. Întreaga istorie a protestantismului este expusă dela origini și până'n zilele noastre. Dela Luther și trecând prin toate țările protestante, se arată învățătura reformată cu privire la Tradiție: Lutheranismul dogmatic, calvinismul și zwinglianismul dogmatic, ereziile nenumărate, atacurile vehemente, protestantismul modern: german, francez și anglicanismul (pp. 72—115).

Tradiția dogmatică e înfățișată pe confesiuni, așa cum e păstrată, folosită și catolic continuată (catolicism); respinsă sau păstrată în parte (protestantism); sau acomodată gustului unui popor (anglicanism).

Tradiția dogmatică ortodoxă cuprinde mai multe capitole. Ea este expusă mai pe larg și'n comparație cu catolicismul și protestantismul e înfățișată în adevărata ei lumină: „Bisericii i-s'a incredințat sub timpuri un tezaur, pe care tradiția dogmatică l-a adus până la noi, observând legi de o intrinsecă și rigurozitate fără egal; tot Biserica acționează asupra acestui tezaur explicându-l și însușindu-și-l. Munca de pază alături tezaurului revelat se acopere cu munca de dezvoltare dogmatică a acestui tezaur” (p. 125). „Ortodoxia e tradițională prin excelență”. Tradiția dogmatică este redată sub dublul ei aspect: static și dinamic. Se explică pe larg: Vârsta apostolică, patristică, Tradiția, dogmatică și ierarhia bisericească, raporturile între Sfânta Tradiție dogmatică și Sfânta Scriptură, aspectele delimitarea, inventarierea Tradiției dogmatice, intoleranța, criteriile, folosirea și iconomia divină a Tradiției dogmatice (pp. 128—268). Urmează indicele bibliografice (pp. 281—301) și indicele analitice (pp. 303—307).

Lucrarea d. Dr. Petru Rezuș, prof. la Academia Teologică, — cu mici defecte de stil și de claritate, — ne pune în fața unei probleme dogmatice impor-

* Se află de vânzare la Librăria Diecezană, ARAD.

tante, și cu o rară competență D-Sa clarifică Tradiția dogmatică ortodoxă în comparație cu catolicismul și protestantismul. A adunat un material vast și foarte variat, dovadă indicele bibliografice (pp. 281—301). Ca metodă de lucru întrebunțează aparatul științific, documentar, de aceea lucrarea trebuie citită cu multă atenție, fiind de altfel problemele dogmatice abstracte în general. Ea este indispensabilă teologului ortodox. D. Dr. Petru Rezuș face parte din tinerii profesori creatori ai Academiei noastre teologice, cari strălucesc prin lucrările lor deschizând noi orizonturi vieții noastre ortodoxe...

Prof. Constantin Rudneanu

Revista Teologică. An. XXIX, Nr. 7—8, Iulie—August 1939. Este închinată sinodului unionist dela Florența, dela ținerea căruia s'au împlinit în Iulie a. c. o jumătate de mileniu. Și, pentru că din acest prilej unii apologeti ai papalității s'au încercat să exagereze roștul adevărat al acestui sinod, mai ales în ceea ce privește pe noi Români, sugerând o altă altitudine față de Scaunul papal, care ar fi în consonanță cu semnarea unirii dela Florența de către doi reprezentanți ai Bisericii române din Moldova, conducerea revistei a găsit foarte nimerit lucru să publice temeinice studii în care să se înfățișeze adevărata icoană a sinodului florentin. În acest sens, Părintele Ie. Stavr. Dr. Gh. Ciuhandu semnează prea frumosul studiu: „In legătură cu sinodul dela Florența“, în care referindu-se la o lucrare, în manuscris, a istoricului Samuil Micu Klein: „Istoria împărțirii între Biserica Răsăritului și a Apusului...“ arată caracterul adevărat al sinodului dela Florența și răspunde totodată și poftirilor ce ni se fac, în spiritul acestui sinod, din partea celor cari caută să-i denatureze istoria. Iar Păr. Dr. T. Bodogae în studiul: „De ce nu s'a putut face unirea bisericilor la Florența?“, descrie ambianța în care a fost convocat și ținut sinodul florentin, care n'a dus la rezultatul visat de papistași.

Tot în acest număr semnează și Păr. Profesori: Dr. Grigorie T. Marcu, Dr. Nicolae Neaga, Dr. L. Stan, Simeon Radu și Preot D. Veștemean.

Fetul redactării acestei reviste de înaltă competență în teologia românească, ne învederează încăodată faptul îmbucurător, că Sibiul ortodox sesizează la timp evenimentele și știe să le arate în adevărata lor lumină.

Telegraful Român, Sibiu Nr. 32, 33 și 34 din cursul lunii August a. c. publică, sub semnătura distinsului diacon D. Călugăr, o serie de studii în legătură cu problema catezizării, din cettrea cărora C. Preoți calihesi pot culege serioase îndrumări în privința comportării lor în această direcțiune. Redăm aici titlul acestor articole: „Atitudinea catihetului“, „Seninătatea, îngăduința și iubirea creștinească în catehizație și „Durata lecției de religie“.

Părintele D. Călugăr continuând să publice studii de competența celor de mai sus, va aduce însemnate servicii preoșimii noastre ortodoxe. *D. T.*

Informațiuni

Sfințirea bisericii din Monoroștia. Intre parohiile prot. Radna, Monoroștia este azi una dintre cele mai mici parohii, situată pe o vale, în imediata apropiere a comunei și stațiunii Bârzava, lângă șo-

seaua națională Arad-Teiuș. N'a fost întotdeauna aceeași situația, ci înainte cu câteva decenii numai era un sat mare, cu un trecut și cu o vechime mult mai mare decât a centrului de azi Bârzava, cu o vechime de abia 200 ani. Astăzi, Monoroștia are numai 350 suflete, cu preot și învățător, biserică și școală aparte, administrându-se deasemeni aparte.

Lăcașul de închinare al acestei parohii — o bisericuță de lemn — de vechime mare, având aproape 200 ani, cu o pictură și zugrăveală spălăcită, prin străduințele și îndemnul Păr. Nicodim Neagota, a fost complet renovat. Renovarea externă a bisericii, acoperiș nou de tablă zincată, zugrăvirea internă, vopsirea mobilierului și împodobirea ei cu diferite daruri și broderii lucrate de enoriași și enoriașele parohiei, dau azi acestei bisericuțe asemănarea unui pahar curat, plin de farmec și podoabă cerească. În mijlocul acestui sf. lăcaș se simte atmosfera plină de evlavie din vechile bisericuțe, în cari s'au închinat strămoșii noștri și în cari s'a păstrat naționalismul și credința noastră ortodoxă. Ele sunt izvorul și leagănul ortodoxismului și e așa de frumos, ca să fie păstrate ca o frumoasă și scumpă relicvie a ortodoxiei.

Duminecă 6 Aug. a. c., din încredințarea P. S. Sale Păr. Episcop Andrei, a avut loc târnosirea bisericii renovate. Actul sfințirii a fost săvârșit de PP. CC. Lor Procopiu Givulescu delegatul P. S. Sale, Tr. Cîbianu consilier ref. eparhial, Pr. V. Popa din Soroșag, Pr. Șt. Munteanu din Dumbrăvița, Pr. Oct. Câmpăneanu din Bârzava și Pr. N. Neagota din loc. Intreg satul era de față la această solemnitate. Reprezentanții Armatei, repr. autorităților publice și credincioșii parohiilor Bârzava, Căpruța, Dumbrăvița, etc. au făcut din mica bisericuță un lăcaș de tot neîncăpător.

Cu acest prilej a predicat P. C. Sa Păr. T. Cîbianu cons. eparhial, vorbind blând și înălțător, — cu duhul evlaviei ce-l caracterizează pe P. C. Sa, — credincioșilor adunați la sf. biserică, cari l'au ascultat cu multă atențiune.

Păr. N. Neagota a făcut istoricul parohiei, a citit numele donatorilor, apoi, prin cuvinte bine simțite a făcut asemănări și a adus exemple din icoanele ce sunt azi zugrăvite în sf. biserică, cari toate la un loc sunt mica biblie pentru fiecare creștin; a mulțumit delegatului P. S. Sale pentru oboseala și cuvintele frumoase rostite cu acest prilej, precum și pictosului Șt. Vlădescu pentru pictura și munca depusă, dar neplătită după merit.

Sfânta Liturghie s'a sfârșit la orele 1 d. m. iar solemnitatea s'a încheiat prin împărțirea anaferei și miruirea credincioșilor, ce s'au depărtat plini de mulțumire și bucurie sufletească.

Ne place să încreștăm asemenea acte și lucrări ce se fac prin satele noastre și mai ales unde avem preoți mai în vârstă, cum este cazul la Monoroștia, la cari nu le-a dispărut nici acum dorul și dragostea de muncă, lăsând succesorilor lăcașuri frumoase și pline de podoabe. (Asistent).

Ioan Buțiu a fost hirotonit preot pentru parohia Micălaca-Nouă. Duminecă în 3 Sept. c. va fi instalat în parohie.

P. C. păr. C. Turicu cu data de 1 Sept. c., și-a luat în primire postul de referent eparhial cultural în locul P. C. S. păr. Dr. Gh. Ciuhandu pensionat. Urăm noului referent spor la muncă și har dela Dumnezeu.

Asupra activității P. C. S. păr. Ciuhandu revenim.

Nr. 5941/1939.

Concursuri

Pentru întregirea parohiei a II-a din *Recaș*, se publică concurs cu termen de 30 zile.

Venitele parohiei sunt :

1. Sesiunea parohială de 32 jug. cad.
2. Salarul de Stat pe care parohia nu-l garantează.
3. Jumătate din stolele legale dela parohia întreagă.

Parohia este de cl. I.

Alesul va predica regulat în sf. biserică, va catehiza elevii școlii primare fără altă remunerație, va substitui pe protopop în și afară de biserică, când va fi trebuință și va da ajutor protopopului în cancelarie la rezolvarea agendelor administrative ale parohiei și protopopiatului.

Alesul va achita toate impozitele către Stat și comună, după beneficiul parohial.

Cei ce doresc a ocupa această parohie își vor înainta cererile de concurs, însoțite de toate actele necesare, Venerabilului Consiliu Eparhial din Arad.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 22 August 1939.

† *Andrei*
Episcop.

Traian Cibian
consilier ref. eparhial.

(1-3)

Nr. 5171/1939.

Pentru întregirea parohiei *Tisa*, protopopiatul Hălmașiu, rămasă vacantă prin trecerea pr. Aurel Luca la altă parohie, se publică concurs de 30 zile.

Venitele parohiei sunt :

1. Salarul dela Stat, pe care parohia nu-l garantează.

2. Stolele legale.

3. Birul legal.

4. Lemne de foc din pădurea urbarială, cât primește un număr de casă.

Parohia este de cl. II-a.

În lipsă de recurenți de cl. II-a, se primesc și recurenți de cl. III-a.

Alesul va catehiza regulat, fără altă remunerație, va predica în duminici și sărbători și va achita toate impozitele către Stat și comună, după beneficiul său.

Concurenții vor cere aprobarea P. S. Sale Părintelui Episcop *Andrei*, pentru a putea candida, iar cererile de concurs, însoțite de actele necesare, le vor înainta Ven. Consiliu Eparhial.

Concurenții cu încuviințarea protopopului și cu respectarea dispozițiilor regulamentului pentru parohii, se vor prezenta în sf. biserică pentru a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice și a face cunoștința alegătorilor.

Consiliul parohial.

În înțelegere cu *Ștefan Bogdan*, protopop.

(2-3)

Nr. 5781

Pentru îndeplinirea postului de protopresbiter în tractul vacant Lipova se publică concurs cu termen de 30 zile, socotite dela ziua ce urmează după prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”, cu dotațiunea :

I. Dela protopopiat.

1. Retribuția dela Consiliul eparhial.
2. Birul protopopesesc dela fiecare preot câte 6 măsuri (30 l.) grâu sau porumb.
3. Dotațiunea dela Stat, conform bugetului general al Statului.
4. Spesele cancelariei protopopești stabilite în bugetul cancelariei protopopești.
5. Locuința protopopească.

II. Dela parohie.

1. Sesiunea parohială de 32 jug. cad. teren arabil.
2. Întregirea dotației dela stat, conform legii în vigoare.

3. Birul legal.

4. Stolele legale.

Toate dările și sarcinile publice după venitele la va suporta protopopul.

Dela recurenți se cere cvalificațiunea prescrisă în § 53 din Statutul Organic și în concluzul congrusului Nr. 111 din 1888 și anume: cvalificațiunea cerută pentru parohiile de cl. I și bacalaureat de liceu, serviciu de cel puțin 5 ani și dovadă că s'au distins pe terenul bisericesc și cultural.

Reflectanții la acest post vor înainta cererile, în termenul indicat și înzestrate cu documentele necesare, Ven. Consiliu eparhial din Arad.

Arad din ședința plenară a Consiliului eparhial ort. rom. ținută în 9 August 1939.

Consiliul Eparhial

2-3

Licitații minuende

Consiliul parohial ort. rom. din Satchinez jud. Timiș publică licitație pentru facerea unui scaun de fier la clopote pe ziua de 3 Septembrie a. cor. în localul Casei Naționale la ora 3 p. m. În caz de nereușită, licitațiunea se va ține la 8 Septembrie a. c.

Planul devizul și condițiunile de licitațiune se pot vedea în orice zi la oficiul parohial.

Reflectanții cu brevet vor depune garanție de 5% și nu vor putea pretinde spese de deplasare.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încerdința lucrarea participantului ce va avea cea mai multă încredere, fără considerațiune la rezultatul licitației.

Consiliul parohial

Consiliul parohial ortodox român din Sân-Nicolau-Mare publică licitație minuendă pentru lucrări de reparațiuni exterioare la biserică și reparațiuni la șarpantă și reinvelirea turnului bisericii, pe ziua de 3 Sept. a. c. la 11 ore a. m. în localul Casei Culturale, la caz de nereușită licitația se va ține la 10 Sept. a. c. la același oră și în același local și cu aceleași condițiuni.

Devizul și caetul de sarcini aprobat de Ven. Consiliu Eparhial, cu No. 5473/939 precum și condițiunile mai detaliate de licitație se pot vedea la oficiul parohial.

Reflectanții cu brevet vor depune garanție 10% și nu vor putea pretinde spese de deplasare.

Consiliul parohial